

BYRÅDET

REFERAT

Indledende drøftelse af fordeling af kompetence mellem på den ene side Byrådet og på den anden side udvalgene og den kommunale administration

Byrådet

Byrådet er i henhold til styrelseslovens § 2, stk. 1, kommunens øverste myndighed, og har som sådan det overordnede ansvar for hele den kommunale virksomhed, og kan som udgangspunkt træffe afgørelse i enhver sag, som vedrører kommunen. Såvel udvalgene som borgmesteren er, med de begrænsninger, der er fastsat i lovgivningen, i enhver henseende undergivet Byrådets beslutninger.

Når det af en lov fremgår, at Byrådet træffer afgørelse, betyder det i de fleste sammenhænge ikke, at det nødvendigvis skal være selve Byrådet som træffer afgørelsen. Afgørelserne kan af Byrådet delegeres til både udvalgene og administrationen. Når kompetencen er delegeret, må Byrådet sørge for, at der er fastlagt de fornødne retningslinier.

En række afgørelser kan dog ikke delegeres.

Det gælder for det første afgørelser, som i henhold til styrelseslovens skal træffes af Byrådet, herunder vedtagelse af årsbudgettet (§ 38), meddelelse af bevillinger, dog med enkelte modifikationer (§ 40, stk. 2), låneoptagelser og påtagelse af garantiforpligtelser (§ 41, stk. 1), større leje- og leasingaftaler (§ 41, stk. 2), revisionsregulativ (§ 42, stk. 7), visse takstfastsættelser (§ 41 a) m.v.

For det andet følger det af anden lovgivning, at Byrådet ikke kan delegere beslutninger om bl.a. kommuneplaner og lokalplaner, aftale med Regionsrådet om drift og benyttelse af regionale institutioner mv.

For det tredje kan man mere generelt sige, at afgørelse i sager af stor principiel betydning af hensyn til offentligheden bør træffes af Byrådet. Det kan f.eks. gælde visioner, målsætninger, servicestrategi, struktur på skole eller ældreområdet, affaldsplan og spildevandsplan. Også enkeltsager kan være så vigtige, at de bør behandles i Byrådet. Det kan f.eks. være i nogle sager vedrørende afgivelse af svar til Tilsynsmyndigheden.

Udvalgene

I henhold til styrelseslovens § 17, stk. 1, nedsættes til varetagelse af den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender et økonomiudvalg samt ét eller flere stående udvalg, hvis sammensætning og myndighedsområde fastsættes i styrelsesvedtægten.

Det anførte indebærer, at udvalgene afgør alle sædvanlige løbende sager inden for udvalgets sagsområde, jf. herved styrelsesvedtægten, medmindre andet fremgår af lovgivningen eller af Byrådets beslutning.

Der er således tale om en form for delegation fra Byrådet til de nedsatte udvalg, som afgrænses dels af styrelsesvedtægten angivelse af sagsområder, dels af, at der som skitseret ovenfor er områder, hvor Byrådet selv skal træffe afgørelsen.

Ved afgørelsen af, hvilke sager der ligger inden for et udvalgs sagsområde, vil kompetencefastlæggelsen som udgangspunkt følge styrelsesvedtægten. I praksis afgør udvalgene formentligt også sager, der ikke direkte er nævnt i styrelsesvedtægten kompetencebeskrivelse, men som dog alligevel naturligt henhører under det pågældende udvalgs område – man taler her om stiltiende delegation.

I tilfælde, hvor der opstår tvivl om kompetencefastlæggelsen, tilkommer det formelt set Byrådet at træffe beslutning om opgavens placering. Tilsvarende vil Byrådet efter omstændighederne kunne tilbagekalde

BYRÅDET

REFERAT

en delegation, ligesom kompetencefastlæggelsen i en styrelsesvedtægt vil kunne ændres efter reglerne om ændring af styrelsesvedtægter i styrelseslovens § 2.

Den kommunale administration

Ansatte i den kommunale administration har som udgangspunkt ingen selvstændig, dvs. uafhængig af Byrådet, kompetence. De ansattes beføjelser til at træffe afgørelser afhænger således af, hvad Byrådet delegerer til dem. Denne delegation kan foretages udtrykkeligt eller stiltiende. I praksis foretages delegationen formentlig oftest stiltiende.

Det bemærkes, at styrelsesloven ikke indeholder nærmere regler om indretningen af den kommunale administration, og Byrådet har således en bred adgang til at træffe bestemmelse om, hvorledes administrationen skal indrettes, og herunder også en vidtgående adgang til at foretage delegation til administrationen.

Adgangen til delegation begrænses dog også i denne sammenhæng af de områder som nævnt ovenfor, hvor kun Byrådet er kompetent. Endvidere må det antages, at Byrådet heller ikke kan foretage delegation af kompetence til administrationen i så vidt omfang, at man herved reelt udhuler de stående udvalgs opgaver.

Styrelsesloven forudsætter, at der er en kommunal administration, ligesom det fremgår, at der skal nedsættes et økonomiudvalg samt mindst ét stående udvalg. Styrelsesloven har dermed også forudsat en funktionsdeling, mellem byråd, økonomiudvalg, stående udvalg og den kommunale administration.

I forhold til udvalgenes delegation af kompetence til administrationen betyder det, at udvalgene ikke behøver at træffe formelle beslutninger om delegation til administrationen, idet der ofte vil foreligge holdepunkter for en stiltiende delegation.

Udtrykkelige beslutninger om delegation vil navnlig blive truffet i forbindelse med fastsættelse af, hvilke typer af sager der ønskes forelagt til afgørelse i udvalget, ligesom der kan tænkes truffet udtrykkelige delegationsbestemmelser i kompetencefordelingsplaner, organisationsplaner og stillingsbeskrivelser. Delegation kan dog også vedtages konkret.

Afsluttende bemærkninger

Som det fremgår ovenfor, eksisterer der ikke nærmere lovregler om kommunernes eventuelle udarbejdelse af udtrykkelige delegations- og kompetenceplaner. Nogle kommuner har udarbejdet kompetenceplaner indenfor ét eller flere forvaltningsområder, mens mange ikke har haft sådanne udtrykkelige regler.

Blandt de 6 gamle kommuner, der nu udgør den nye Viborg Kommune, har kun en enkelt kommune tidligere haft en generel delegations- og kompetencefordelingsplan (dog ikke i de to sidste byrådsperioder), medens de øvrige kommuner enten slet ikke har haft kompetencefordelingsplaner overhovedet eller kun på enkelte forvaltningsområder.

Indstilling

Økonomiudvalget indstiller,

- **at** kompetencefordelingen mellem byråd og udvalg følger styrelsesvedtægten, og at der ikke herudover udarbejdes generelle beskrivelser af kompetencefordelingen, og

BYRÅDET

REFERAT

Mødedato: 6. februar 2007

Cirius-sag nr.: 2007/06199

Sagsbehandler: GMN/JR/KG (KJo)

- **at** kompetencefordelingen mellem udvalg og den kommunale administration drøftes og fastlægges i de enkelte udvalg.

Inger Jakobsen og Per Møller Jensen deltog ikke i Økonomiudvalgets behandling af sagen.

BESLUTNING:

Godkendes.

Hans Jørgen Nørgaard deltog ikke i Byrådets behandling af sagen.